

Slovakisk sproglov vækker protester

Af [Ole Stig Andersen](#) 21. juli 2009 · I kategorien [Sprogpolitik](#) ·

[Slovakiet](#) har revideret sin sproglov med nye bestemmelser som er designet til at skabe alvorlige problemer for landets store ungarske mindretal.

Loven regulerer staten og de lokale myndigheders brug af det slovakiske sprog og dets anvendelse ved offentlige begivenheder og i medierne. Den pålægger myndighederne at beskytte det slovakiske sprog aktivt, og ifølge statsminister Robert Fico (udtales *fitser*) skal loven afværge diskrimination af slovakisk. Lederen af et andet af landets regeringspartier, SNS, Ján Slotas, har præciseret at det især er i landets mindretalsområder at slovakisk trænger til beskyttelse.

Blandt de foranstaltninger der skal sikre slovakisks fortrinnsstilling, er:

- Etniske mindretal skal forelægge alle dokumenter på slovakisk ved siden af mindretalssproget
- Ikke-slovakiske indskrifter på mindesmærker og andre offentlige genstande skal ledsages af en slovakisk oversættelse med bogstaver af samme størrelse eller større. Den slovakiske tekst skal godkendes af Kulturministeriet.
- Alle vejskilte og gadenavne på minoritetssprog skal også bære de tilsvarende slovakiske navne

Loven er ikke bare diskriminerende, den er også bornert: Den forbyder også 'dårligt sprog'. Kulturministeriet skal overvåge om myndighederne taler og skriver korrekt slovakisk. SNS trumfede og krævede at alle embedsmænd skulle tale flydende slovakisk, men det blev dog afvist.

Overtrædelse af loven kan straffes med bøder på fra 100-5000 euro.

Slovakiet

Slovakiet har 5,4 mio indbyggere, 86 % af dem slovakker. Der er også slovakiske mindretal i nabolandene, især Tjekkiet. Den slovakiske minoritet i [Polen](#) har fornylig fået fuld mindretalsbeskyttelse. Ved den amerikanske folketælling i 1990 var slovakkerne den næststørste slaviske gruppe med ca 1,8 mio efterkommere i dagens USA.

Sammen med Tjekkiet blev Slovakiet selvstændig efter Første Verdenskrig efter at have været en del af det Østrig-Ungarske kejserdømme i 800 år, og Tjekkosllovakiet var siden en del af "Østblokken" fra 1948-1989. I 1993 blev Tjekkiet og Slovakiet skilt og i 2004 blev Slovakiet medlem af EU og i 2008 af Eurozonen.

Slovakisk Folkeparti (SNS)

Blandt de betingelser EU stillede var at Slovakiet skulle have nogle civiliserede mindretals- og sproglove: Give mindretal ret til at bruge deres eget sprog i lokale, offentlige sammenhænge der hvor de udgjorde over 20 % af befolkningen.

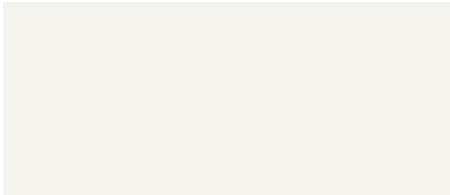
Det er de mindretalsrettigheder der dengang gav Slovakiet adgang til EU, der nu bliver røkket ved med den nye lov.

Det højreekstremistiske [Slovakisk Folkeparti](#) (SNS) har ved valgene de sidste tyve år fået mellem 5 og 15 % af stemmerne; ved det seneste, i 2006, fik de 20 af parlamentets 150 pladser. Ved det nyligt overståede Europaparlamentsvalg fik SNS 5 % af stemmerne og 1 mandat, som er medlem af *Gruppen for Europæisk Frihed og Demokrati*, som Dansk Folkeparti er næstformand for.

SNS' politiske kerneydelse og eksistensgrundlag er hetz og had mod landets ikke-slaviske mindretal, dvs ungarene, romaer og jøder. De kan heller ikke lide homoseksuelle.

Siden valget i 2006 har SNS besat tre af ministertabureterne i Slovakiets regering, et forhold der har påkaldt sig kraftig kritik fra den socialdemokratiske blok i EU som det ledende regeringsparti er medlem af.

Ungarerne

Efter
Første

Rambo til Budapest! Sylvester Stallones ansigt er erstattet af Ján Slotas, formand for Slovakisk Folkeparti. (Fra Ján Slotas facebookside)

Verdenskrig blev Ungarn delt op sådan at der i dag er betydelige ungarske mindretal i de omgivende stater Rumænien, Slovakiet, Serbien og Ukraine.

Seneste sprognyheder

4/5	Sprogforskerne fandt en skat i skoven politiken.dk
27/4	Lille indsats styrker små børns sprog www.dr.dk
26/4	Lad os komme det danske 'jantekomma' til livs politiken.dk
23/4	Ud med sproget - Berlingske Mener www.b.dk
20/4	Unikt runefund i centrum af Odense videnskab.dk

4/1	John Holm, Pioneer in Linguistics, Dies at 72 www.nytimes.com
10/8	Young women, give up the vocal fry and reclaim your strong female voice www.theguardian.com
20/5	Bill Funding Native Language Programs Passes mtpr.org
17/5	Sounds Of The Pilbara II: Songs In Language finishes recording - WAM - West Australian Music wam.org.au
13/5	Seven US Senators Introduce Bill to Promote Preservation of American Indian Languages - Native News Online nativenewsonline.net

FLERE NYHEDER >>>

Verdens sprog på Sprog museet.dk på et større kort

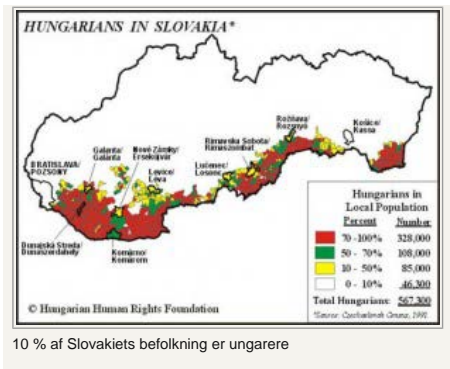
Mere i kategorien 'Sprogpolitik'

Den belgiske sprogrænse – en gordisk knude
Finsk-ugrisk identitet
Svensk kamp mod engelsk sprogimperialisme
Eskimoisk i Fjernøsten

Nye kommentarer

Arturo til Hebraisk: Et genoplivet sprog eller et nyt sprog?
Yunus til Two Turkish Loanwords in Swedish
Sonstige til Den Danske Ordbog på nettet
Mads Haupt til Er det forkert at splitte sammensatte ord?
Monica Scheuer til Jødiske efternavne
jane til Jødiske efternavne
InglêS til Sprogene i Mozambique
Birgit Eggert til Hvad er der blevet af Maren?
Grethe Movsing til Hvad er der blevet af Maren?
Henrik Klindt-Jensen til Ded borriñholmska måled

Artikler om

slovakiske samfund. Anden Verdenskrig kostede Slovakiet næsten hele sin [jødiske](#) befolkning, men det hindrer ikke SNS i også at være stærkt antisemitisk.

Derimod er nabosproget tjekkisk helt undtaget fra reguleringerne. Tjekkisk og slovakisk hører til den vestslaviske sproggruppe sammen med polsk, kasjubisk og sorbisk, og de er indbyrdes forståelige, lige som de nordiske sprog. Det blev som forberedelse til den ny sproglov bestemt at tjekkisk var at regne på lige fod med slovakisk.

Loven er blevet kaldt både totalitär og diskriminerende af kritikere. Den træder i kraft til september, men den har allerede vist tænder. Den ungarsksprogede avis [Új Szó](#) fik besked af kulturministeriet på at fra nu af måtte der kun bruges slovakiske by- og stednavne, ikke ungarske. Dette påbud blev kort efter trukket tilbage. Det var en "fejlfortolkning".

Det gælder i det hele taget at loven er formuleret så tilpas vagt at det ofte vil være op til myndighedernes skøn hvornår den er overtrådt eller ej. Kritikere siger at loven med vilje er formuleret så vagt for at give dette råderum i forvaltningen.

Protester

Der har lydt omfattende protester mod loven fra mindretallene i Slovakiet, fra Ungarn og fra EU. Lingvister i Ungarn har igangsat en akademisk underskriftindsamling i protest mod sprogloven. Protestens tekst citerer flere af lovens paragraffer. Man kan skrive under [her](#).

Hvis ikke loven skrottes, vil den blive bragt for Europadomstolen som en diskriminationssag.

Ole Stig Andersen
Redaktør, Sprog museet.dk

Læs også:

1. [Polen anerkender 15 minoritetssprog](#) Polen har ratificeret Den Europæiske Pagt om Regionale eller Minoritetssprog til ikrafttræden 1. juni 2010. Traktaten blev indstiftet i 1992 af Europarådet til beskyttelse og fremme af Europas mindretalssprog. Indvandrersprog...
2. [Ungarene](#) Der er store ungarske mindretal i Ungarns nabolande, især i Rumænien (1,4 mio), Slovakiet (500.000) og Serbien (400.000). (Kort: Wikipedia) Ungarns nationale problem går langt tilbage i tiden. Da magyarerne...
3. [Rusinerne](#) Rusinerne lever i grænseområderne mellem Slovakiet, Polen, Ukraine og Rumænien. Der er også et rusinsk mindretal i Vojvodina i Serbien og i Slavonien i Kroatien, syd for kortet. Prešov er...
4. [Roma – Europas statsløse folk](#) Europas romanier (Kort: Wikimedia) Roma og Sinti – eller sigøjnerne, som vi traditionelt kalder dem – er et gammelt folk med et sprog af den indiske gruppe, romani, og efter...

Tagget med: aktuelle sprog, flag, racisme, roma, romani, sigøjnere, skilte, slaviske sprog, Slovakiet, slovakisk, Sproggeografi, sproglort, sprogløve, Sprogpolitik, Tjekkiet, tjekkisk, Ungarn, ungarsk, uraliske sprog, Østrig-Ungarn

5 kommentarer

Petra Vrabцова
15. august 2009 • 23:17

Korrektion til "I 2003 blev Tjekkiet og Slovakiet skilt efter en folkeafstemning". Tjekkiet og Slovakiet blev skilt efter en politisk beslutning gjort mellem de politiske repræsentationer af begge lande. (Tak. Rettet. OSA)

Svar

aktuelle sprog Alfabeter Anmeldelser arabisk

Biblen bogstaver børn Danmark Dansk Dialekter

engelsk esperanto Formidling fransk identitet

konsonanter Medier modersmål Musik Navne norsk Ord

ordbøger ordforråd oversættelse Plansprog religion

romanske sprog russisk Sjøv skriftsprog sprogdød Sproggeografi

sproglort Sprogpolitik sprogteknologi

svensk truede sprog tv tyrkisk tysk Udtale

Underholdning video vokaler

Arkiv	Resources
-------	-----------

januar 2015	Ethnologue: Languages of the World
december 2014	Forvo – All the Words in the World. Pronounced.
november 2014	LL-Map: Language and Location
maj 2014	Minority Rights Group
marts 2014	Minority Rights Group
februar 2014	OmniGlott. Writing Systems and Languages of the World
oktober 2013	UNESCO Atlas of the World's Languages in Danger
august 2013	UNESCO Atlas of the World's Languages in Danger
marts 2013	World Atlas of Linguistic Structures (WALS)
januar 2013	World Atlas of Linguistic Structures (WALS)

Resurser
----

september 2012	Bogstavlyd
juli 2012	Dansk sprognavn
juni 2012	Den danske ordbog
maj 2012	Dialekt.dk
april 2012	dk.kultur.sprog
marts 2012	Korpus.dk
februar 2012	Nye ord i dansk på nettet (NOID)
januar 2012	Ordbog over det danske sprog
december 2011	Ordnet. Dansk sprog i ordbøger og korpus
november 2011	Sproget.dk
oktober 2011	Svenska Akademien
september 2011	Ø (Schwa.dk)
august 2011	

juli 2011	
juni 2011	
maj 2011	
april 2011	
marts 2011	
februar 2011	
januar 2011	
december 2010	
november 2010	
oktober 2010	
september 2010	
juni 2010	
maj 2010	
april 2010	
marts 2010	
februar 2010	
januar 2010	
december 2009	

november 2009

oktober 2009

september 2009

august 2009

juli 2009

juni 2009

maj 2009

april 2009

marts 2009

Hans Henrik Juhl

16. august 2009 • 16:17

Kunne vi ikke også blive enige om at Tjekkoslavakiet blev opdelt i 1993 og ikke i 2003, som der står i indlægget? (Tak. Rettet. OSA)

Svar

Martin Persson

11. september 2009 • 23:40

Den där skylten, finns den på riktigt?

Svar

Ole Stig Andersen

12. september 2009 • 09:02

Man kan dårlig forestille sig at de slovakiske (trafik)myndigheder ville sætte sådan et officielt skilt op, kan man?

Så enten har nogen lavet en identitetspolitisk aktion, eller også er billedet photoshoppet.

Opstillingen er klart ment som en hån mod slovakiske nationalister der heller ikke kan ordentlig engelsk. Men ifølge teksten forneden til venstre stammer billedet fra det slovakiske satiriske webmagasin

<http://www.kalerab.sk>. Jeg kan bare ikke finde det på kalerabs hjemmeside. Jeg har det fra en engelsksproget blog fra Ungarn http://horinca.blogspot.com/2007_09_01_archive.html

Jeg har føjet en forklarende billedtekst til.

Svar

Martin Persson

12. september 2009 • 09:30

Mange tak.

Svar

Skriv en kommentar

Navn (kræves)

E-mail (kræves)

Hjemmeside

Send mig en e-mail når der kommer flere kommentarer.